

AYAK- KALIP İLİŞKİSİ, KALIP ÜZERİNDEN ÖLÇÜ ALMA

Ayak İle Kalıp Arasındaki İlişki

Kalıp ayak ile uyumlu bir ilişki içerisinde olmalıdır. Kalıp ayak anatomisine uygun olursa üretilen ayakkabı ile rahat edilir. Uyumsuz kalıplardan üretilen ayakkabılarla çeşitli ayak rahatsızlıkları oluşmaktadır. Bu yüzden kalıp ayak ile uyumlu olmak zorundadır.

Ayağın doğal yapısıyla kalıp arasında farklılıklar vardır. Bu farklılıklardan bazılarını şu şekilde sıralamak mümkündür;

1. Kalıp boyu ayak boyundan 10 mm daha uzundur.
2. Kalıp yüzeyleri ayağa göre daha düzdür ve belirgin köşeleri vardır.
3. Kalıpta bilek kemikleri ve parmaklar yoktur.
4. Kalıpta burun açısı ve ökçe yüksekliği vardır.
5. Ayak değişik yönlerde hareket edebilmesine karşılık kalıp hareketsizdir.

Ökçe Yüksekliğinin Kalıp Ölçüsüne Etkisi: Ökçe yüksekliği değiştiği zaman kalıpta bazı ölçüler değişmektedir. Yüksek ökçeli ayakkabılarda burunun yer ile teması daha az, alçak ökçeli kalıpta ise yer ile burun arasındaki mesafe daha fazladır. Yüksek ökçede parmak boşluğu 10 mm' den daha azdır.

Kalıpta Burun Yüksekliği: Kalıpta burun yüksekliği olmak zorundadır. Burun yüksekliği ile yürüme esnasında adımlar rahat bir şekilde atılabilir. Burun yüksekliği, adım atma esnasında başparmağın yapılan vücudu itme hareketine çok büyük miktarda yardımcı olmaktadır. Aynı zamanda iskelet yapısına uygun bir yürüyüş gerçekleştirilmesini sağlar.

Tabloda çeşitli gruplara göre olması gereken burun yükseklikleri verilmiştir. Günlük giyime uygun ayakkabılar hafif, bot veya hizmet amaçlı ayakkabılar ağır olarak belirtilmiştir.

Cinsi	Hafif	Ağır
Erkek (Merdane)	9-14	14-20
Bayan (Zenne)	6-10	7-14
Genç Erkek (Garson)	6-11	9-14
Genç Kız (Filet)	6-11	7-12
Çocuk (Köten)	4-8	4-8
Bebe (Patik)	-	-

Gruplara göre kalıp burun yükseklikleri

KALIP ÜZERİNDE ÖLÇÜ ALMA

1. Kalıp boyu

Kalıp alt yüzeyinde burun ortası ile oturma noktası arasının ölçülmesi

Kalıp boyunun ölçülmesi

2. Tarak çevresi

Dış milo başı ile iç milo başı arasının çevresel olarak ölçülmesi

Tarak çevresinin ölçülmesi

3. Kontrpiye çevresi

Yüz ortası ile kalıp tepe noktası ortasının kamara boşluğundan geçecek şekilde çevresel olarak ölçülmesi

Kontrpiye çevresinin ölçülmesi

4. Uzun topuk çevresi

Kalıp tepe noktası ile oturma noktası arasını çevresel olarak ölçülmesi

Uzun topuk çevresinin ölçülmesi

5. Arka Yüksekliği

Kalıp arka ortası üzerinde oturma noktasından başlayarak ölçülmesi

Arka yüksekliğinin ölçülmesi

6. Arka yükseklikten yüz orta noktası

Kalıbın dış yüzeyi üzerinde mezura gergin olarak, arka yükseklikten yüz orta noktasına doğru ölçülmesi

7. Burun yüksekliği

Kalıp, ökçe yüksekliğine uygun olarak zemine yerleştirilir ve burun yüksekliği ölçülür.

Burun yüksekliğinin ölçülmesi

8. Ökçe yüksekliği

Kalıp basma noktası üzerine oturtulur. Ökçe merdiveni veya cetvel ile kalıp oturma noktasına yaslanarak ölçülmesi

Ökçe yüksekliğinin ölçülmesi

9. Yüz ortasından tepe noktası

Yüz ortasından ön orta çizgi üzerinde standart kalıp uzunluğunun $\frac{1}{4}$ 'ü işaretlenir.

Kontrpiye noktasının ölçülmesi

Kalıp Seçimi

Belirlenen ayakkabı modeline en uygun kalıp belirlenir ve kalıpcıya ayakkabı modeli verilerek bu modelden ayakkabının kalıbının yapılması sağlanır.

KAYNAKLAR

M.E. B Megep. (2013). Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi. Ölçü Alma Modülü. Ankara.